

Nr 287.

Av herr **Lindhagen**, *angående kommunal beskattning för egna-
hemsanläggningar.*

Beskattningslagar äro alltid mycket dåliga och måste vara det. De bygga nämligen i princip på ett oriktigt system, som först ger individerna en inkomst, som de föreställa sig vara sin, och sedan tager ifrån dem densamma igen, i stället för att individen borde få endast, vad han själv ograverat kan förbruka, och det allmännas inkomster tillfalla detsamma omedelbart från domäner och produktionen. Vidare är all beskattningslagstiftning i sin utformning byggd på schabloner, som drabba likt och oliket utan kännedom om eller hänsyn till de olika förhållandena och den i själva verket synnerligen olika förmågan även i de av beskattningsförfattningen såsom likartade betecknade fallen.

Det bör dock måhända vara gränser för allt, och ur den synpunkten skulle jag vilja tillåta mig att giva uttryck för ett bekymmer, beträffande den nu framlagda regeringspropositionen om den kommunala beskattningen.

Ett av tidens många sociala strävanden är att skapa hem för medborgarna, en liten fristad dit de kunna taga sin tillflykt utan att hotas av ständiga uppsägningar och hyresförhöjningar. Vidare skulle på denna väg kunna beredas stads- och industrisamhällenas befolkning någon återgång till naturen och befrielse från de stora hyreskasernernas och stenöknarnas dödsfamningar. Slutligen skulle på detta sätt även i sin mån vinnas en uppmuntran till frivillig bostadsproduktion och således ett bidrag lämnas till avhjälpandet av en utav nutidens värsta hemsökelse eller bostadsbristen.

Det nu framlagda förslaget uppmuntrar icke ett sådan strävande utan lägger tvärtom en ytterligare tunga på detsamma. Vi hade i det längsta hoppats, att allt skulle göras för att främja denna egnahems-
Bihang till riksdagens protokoll 1920. 3 saml. 115 häft. (Nr 283—287.) 3

bildning i all synnerhet i vår tid, och nu faller ytterligare i stället en ny skugga över densamma i stället för den väntade framräckta handen. Jag vet icke om världen verkligen är så dålig, att man måste gå till väga på detta sätt. I det längsta måste jag betvivla det och kan därför icke undgå att påkalla ett övervägande i denna ingalunda oviktiga detalj.

Man kan då ifrågasätta, vilka undantagsbestämmelser böra givas och hur långt de skola få sträcka sig. Rätteligen borde ingen ny bostadsproduktion beskattas därför, att den tillåter sig komma tillstånd, allra minst i våra dagar. Särskilt gäller detta produktion av bostäder att begagnas allenast för egen räkning. Då emellertid denna senare bostads storlek i stort sett kan vara en nog så god schablon för bedömande av egnahemsinnehavarens ekonomiska bärkraft och även av möjligheterna till uthyrning, så bör frågan skäligen reduceras till att omfatta smärre bostäder. Det synes mig då emellertid alldeles uteslutet att begränsa undantaget till bostäder om ett rum och kök. Detta är för en familj en för närvarande tyvärr av nödtvång alltför vanlig begränsning av dess bostadsutrymme. Egnahemsbyggaren söker också i allmänhet skapa sig ett mera människovärdigt utrymme. Normalbostaden borde för en familj vara fyra rum och kök, efter vilken plan de amerikanska arbetarna i allmänhet lära inrätta sig.

Då jag sålunda ej kan förlika mig med, att det nu framlagda skatteförslaget skall i sin mån premiera den rotlösa existensen i städernas och stadssamhällenas hyreskaserner, tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen om ny kommunal beskattning måtte göra den jämkningen i densamma, att egnahemsanläggningar, individuella såväl som kooperativa, med bostäder intill högst fyra rum och kök må befrias från en dubbelbeskattning, som i sin mån måste bidra till att motverka egnahemsbildningen och den frivilliga bostadsproduktionen samt kvarhålla stads- och industrisamhällenas mindre bemedlade befolkning i hopplös hemlöshet under de vidrigaste förhållanden.

Stockholm den 8 april 1920.

Carl Lindhagen.